

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00105002458 / 0107676477
Konu : Soru Önergesi (7/20461)

30.01.2027

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/20461
GK 66

İlgi : 18.12.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1550133 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa SARIGÜL tarafından verilen 7/20461 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (3 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 9426B964-4BC4-41EF-9607-0832985CD062

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Eskişehir yolu no:151 Ticaret Bakanlığı

Faks No: 4491341

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Soru Önergeleri Şubesi

Telefon No: 4491367

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa SARIGÜL'e Ait 7/20461 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-4) Bakanlığımıza bağlı 81 Ticaret İl Müdürlüğümüzün 7'sinde, 19 Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğümüzün 1'inde, 21 Serbest Bölge Müdürlüğümüzün 3'ünde kadın yöneticilerimiz görev yapmaktadır. Bununla birlikte, 3 Daimi Temsilciliğimizde 2 kadın personelimiz Daimi Temsilci Yardımcısı olarak, 116 Ticaret Müşavirliğimizde 6 kadın personelimiz Ticaret Başmüşaviri ve 44 kadın personelimiz Ticaret Müşaviri olarak, 59 Ticaret Ataşeliğimizde 22 kadın personelimiz Ticaret Ataşesi olarak görev yapmaktadır.

Öte yandan, 2024 yılı itibarıyla ülkemizde faaliyet gösteren 2.238.374 esnaf ve sanatkârın, 425.981'ini kadın esnaf ve sanatkârlarımız oluşturmaktadır.

Kooperatifçilik Proje Destek Programı (KOOP-DES) Bakanlığımızca, kooperatif ve üst kuruluşlarının üretim ve istihdama katkısı olacak yatırım projelerinin desteklenmesi, faaliyetlerinde etkinlik ve verimliliğin sağlanması, teknoloji ve yeni üretim tekniklerinden yararlanmalarına katkıda bulunulması ve bireysel tasarrufların uygun kooperatif girişimcilik modelleri ile ekonomiye kazandırılması amacıyla hazırlanmıştır.

2020 yılından 2024 yılına kadar geçen süreçte, ortaklarının en az %90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflere destek verilmiş olup, 2024 yılında KOOP-DES programı ile kuruluş, işleyiş ve denetimleri Bakanlığımızca gerçekleştirilen kooperatifler ve üst kuruluşlarının başvuru yapmasına imkân sağlanmıştır.

Bu itibarla, 2020 yılından bu yana, ortaklarının en az %90'ını kadınların oluşturduğu 740 adet kooperatifin 775 adet projesine sağlanan hibe destek tutarı yaklaşık 100,4 milyon TL'dir.

Diğer taraftan, günümüzde ihracatın ülkemizi kalkındıran en önemli unsurlardan biri haline gelmesi, hiç şüphesiz ihracatçı firmaların büyük gayretleriyle mümkün olmaktadır. Bu noktada, ihracatçı firmaların desteklenmesi, finansmana erişim imkânlarının genişletilmesi ve kolaylaştırılması hususları büyük önem kazanmaktadır.

Nitekim bu bilinçle, Bakanlığımız tarafından kadın girişimcilerimiz ve KOBİ'ler başta olmak üzere ihracatçı firmalarımıza; yönetim ve üretim süreçlerinde bilgi aktarımı, teknolojik dinamizm ve tasarım gücü dâhil, ihracat ile ilgili her açıdan ve ihracatın her aşamasında beceri kazandırmaya yönelik destekler sağlanmaktadır.

Keza, ihracatçıların küresel pazarlarda daha rekabetçi olmalarını temin etmek amacıyla ihtiyaç alanları tespit edilmekte ve bu ihtiyaçlara yanıt verecek güçlü destek mekanizmaları oluşturulmaktadır. Bu sayede bir taraftan şirketlerin ihracat yapmaları teşvik edilmekte, bir taraftan da ihracatın markalaşma, katma değer, tasarım ve inovasyon odaklı bir yapıya kavuşturulması hedeflenmektedir. Bu süreç, ihracatın artırılmasının yanı sıra, ülkenin ekonomik büyümesine katkı sağlayarak ülkemiz ekonomisinin daha sürdürülebilir ve güçlü bir yapıya kavuşmasına vesile olmaktadır.

Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan ihracata yönelik devlet yardımları, yurtdışına açılma sürecinde firmalarımıza her safhada destek sağlanmasını amaçlayan bütünsel bir bakış açısıyla sürdürülmektedir. Bu kapsamda, ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, e-ihracattan yurtdışı fuar katılımlarına, yurtdışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın tüm aşamalarına destek verilmektedir.

Bu doğrultuda, 2024 yılında 23.215 ihracatçı firmaya 17,6 milyar TL ihracata yönelik devlet desteği (mal ihracatı kapsamında) sağlanmıştır. Bu kapsamda 2025 yılı destek tutarı da 25,5 milyar TL'ye çıkarılmıştır.

Ticaret Bakanlığı tarafından mevzuatı yürütülen söz konusu destek programları bölge, il, cinsiyet ayrımı olmaksızın uygulanmakta olup Bakanlık web sayfasında da bulunabilmektedir.

Kadın girişimcilerimiz başta olmak üzere, Bakanlığımız desteklerinden, 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar gereğince, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 124'üncü maddesinde belirtilen şirketler ile 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan kooperatif ve birlikleri faydalanabilmektedir.

Bununla birlikte, bir işletmenin "kadın girişimci şirket" olarak değerlendirilebilmesi amacıyla 2022 yılında Bakanlığımızın da katkılarıyla hazırlanan ve Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yayımlanan TSE K 645 numaralı "Kadın Girişimci" standart belgesi bir işletmenin kadın girişimci olarak belgelendirilebilmesi için sahip olması gereken kriterleri ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda, TSE K 645 numaralı "Kadın Girişimci" standart belgesini haiz kadın girişimci şirketlerin söz konusu belgeyi destek başvurularında sunmaları halinde, yurt dışı pazarlar hakkında bilgi sağlamaları ve potansiyel alıcılarla iş görüşmeleri yapmalarına yönelik bir ihracat planı kapsamında gerçekleşen Yurt Dışı Pazar Araştırması Faaliyet Giderleri ve İhracat Planı Hazırlamaya Yönelik Giderleri hedef ülkelerde 20 puan artırımlı olarak %70 oranında desteklenmektedir.

Bakanlığımızca, kadın girişimcilerimizin, kurumsal kapasitelerini geliştirmelerine, ihracat tecrübelerini artırmalarına, uluslararası piyasalarda rekabetçilik kazanabilmelerine büyük önem verilmekte ve ihracat desteklerinden daha fazla kadın girişimcimizin faydalanabilmesine yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede, kamu ve özel sektör iş birliği ile hayata geçirilen Export Akademi Programı kapsamında ihracat yapmaya istekli, potansiyeli olan kadın girişimcilere yönelik, ihracata başlangıç aşamasından ihracat desteklerine, küresel pazarlara giriş çalışmalarından dijital pazarlamaya kadar farklı konu başlıkları altında 9'u yüz yüze, 25'i çevrimiçi düzenlenen toplam 34 programda 6.500'e yakın girişimciye eğitim verilmiştir.

Bununla birlikte, Bakanlığımızın görev alanı dahilindeki konularda kadın girişimcilerimiz dahil olmak üzere iş çevrelerinin bilgilendirilmesi amacıyla kapsamlı eğitim programları düzenlenmektedir. Söz konusu eğitim programlarında ihracat desteklerinden gümrük süreçlerine, ticarete teknik engellerden yeşil mutabakata kadar detaylı konu başlıkları altında katılımcılara eğitim verilmektedir. Çevrimiçi ve yüz yüze düzenlenen eğitim programlarına 2024 yılında yaklaşık 29.000 kişi katılım sağlamıştır.

Ayrıca, Bakanlığımızca hizmet sektörlerine yönelik yürütülmekte olan destek programları çerçevesinde kadınlar ve gençler dahil olmak üzere geniş bir kitle söz konusu desteklerden faydalanmaktadır. Aralarında kadın girişimcilerimizin de yer aldığı şirketlere yönelik olarak uygulanan başlıca destek programları;

- Hizmet ihracatına hazırlık ile pazarda tutunma hedefiyle ilişkilendirilen 5/4/2024 tarihli ve 5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar,
- Uluslararası mecrada markalaşmaya yönelik olarak 18/5/2020 tarihli ve 2564 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar ile
- Hizmet ihracatımızın öncü sektörlerinden olan bilişim sektörüne yönelik içerisinde ihracata hazırlıktan markalaşmaya kadar geniş bir yelpazede destek sunan 5/4/2024 tarihli ve 5447 sayılı Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-Turquality (Bilişimin Yıldızları) Programı Hakkında Karar şeklinde sıralanabilir.

İlaveten; 2564 Sayılı Karar çerçevesinde markaların orta ve üst düzey yöneticilerinin katılım sağlayabildiği ve kapsamdaki markaların yönetsel kapasitelerini arttırma hedefiyle her yıl düzenlenen Yönetici Geliştirme Programı kapsamında hali hazırda eğitim almakta olan 52 kişinin 22'si kadın temsilcilerden oluşmaktadır.